

(E-mail 09-07-2018 aan gemeentebestuur Houten.)

Geachte leden van de gemeenteraad en college van B&W gemeente Houten,

Zoals bekend zorgt Windpark Houten al jaren voor veel overlast, een ramp voor een aantal omwonenden. De inmiddels zeer controversiële plannen voor Windpark Goyerbrug hebben alle symptomen van een prelude van een tweede, nog grotere windmolenramp. Nu zelfs ook met een significante impact voor omwonenden in de gemeente Wijk bij Duurstede. In aansluiting op onze mail van 19 juni jl. zouden wij daarom een aantal opmerkingen en vragen betreffende de navolgende onderwerpen aan u willen voorleggen.

- 1. Extra voorwaarde provincie: bestuurlijk draagvlak Houten en Wijk**
- 2. Plannen Windpark Goyerbrug zijn niet geactualiseerd**
- 3. Voorwaarde gemeente Houten: draagvlak direct omwonenden**
- 4. Geen bestuurlijk draagvlak gemeente Wijk bij Duurstede**
- 5. Draaiproef Windpark Houten biedt weinig soelaas**
- 6. Ondanks Elektriciteitswet geen Windpark Goyerbrug?**
- 7. 250m hoge windmolens zijn extra gevaar voor scheepvaart en omgeving**
- 8. Belangenverstremming van raadsleden in windparken**
- 9. Andere locatiemogelijkheden en alternatieve energievormen**
- 10. Bijlage**

Ad 1. Extra voorwaarde provincie: bestuurlijk draagvlak Houten en Wijk

De provincie 'hecht aan bestuurlijk gemeentelijk draagvlak' van gemeente Houten. Inmiddels geldt dit ook voor gemeente Wijk bij Duurstede, zie AD/UN 4 juli.

VRAAG: waar is dat nu formeel vastgelegd?

VRAAG: hoe staat het met de door de provincie beoogde samenwerking met alle partijen, ook de omgeving?

VRAAG: wie anticipeert/stuurt hierop? De provincie heeft het immers zelf, en terecht, over een integrale aanpak van windenergie voor het onderhavige zoekgebied, e.e.a. conform de vigerende PRS?

Ad 2. Plannen Windpark Goyerbrug zijn niet geactualiseerd

De eerdere tiphoogte van 150 m is in de loop der tijd tendentius 'gegroeid' naar 250m om redenen van een significant hogere opbrengst. De door de ontwikkelaar naar de omwonenden gestuurde folder en ook de site zijn echter niet meer up-to-date. Onder andere zijn de geluidscontouren, slagschaduw, de tussenafstand van 500m en de afstand vanaf het AR-kanaal incorrect. De kaart geeft daarmee een veel te optimistisch en vertekend beeld. Bij de nieuwe masthoogte van 166m zou bovendien de tussenafstand minimaal 5 of 6 x de rotordiameter moeten zijn, dus 800m -1000m, i.p.v. 500m.

Verder is de afstand tot de woningen van omwonenden nu helemaal veel te klein om hinder en gezondheidsklachten te voorkomen. Dat geldt voor omwonenden in de gemeenten Houten en Wijk bij Duurstede.

Googel eens naar '*Windmolens maken wel degelijk ziek*' (bron: Medisch Contact, 22-03-2018) een medisch artikel over alle gezondheidsklachten. Dat als gevolg van de toenemende hoogte, geluidshinder, vooral laag frequent geluid en vibraties. '*In Beieren - voorloper in windenergie - heeft de federale overheid in 2016 besloten dat de minimale afstand tussen turbines en bewoning tienmaal de tiphoogte moet bedragen.*' Voor de Goyerbrug zou dat dan 2,5km moeten worden!

VRAAG: is de ontwikkelaar bekend met dit artikel en wat wordt daarmee gedaan, of is gezondheid onbelangrijk?

VRAAG: Inmiddels is er ook jurisprudentie van de RvS uit 2018 waarbij omwonenden binnen een radius van 2,5km worden aangemerkt als 'belanghebbende'. Wat zijn daar de consequenties van voor Windpark Goyerbrug?

VRAAG: heeft de ontwikkelaar de gevaren voor de scheepvaart en omgeving, vermeld onder Ad 7, wel onderkend?

VRAAG: is de vergunningsaanvraag inmiddels ingediend en is die dan wel gebaseerd op geactualiseerde plannen?

Ad 3. Voorwaarde gemeente Houten: draagvlak direct omwonenden

In Houten is er vooralsnog een raadsmeerderheid voor Windpark Goyerbrug. Wel stelt Houten als voorwaarde daarbij '*aantoonbaar draagvlak direct omwonenden*'. '*Dat is voor ons erg belangrijk*', aldus het coalitieakkoord.

VRAAG: waarom en onder welke voorwaarden is 'aantonen' gedelegeerd aan een niet objectieve ontwikkelaar?

VRAAG: wanneer vindt de draagvlakpeiling door Windpark Goyerbrug B.V. plaats?

VRAAG: wat wordt verstaan onder direct omwonenden, is dat binnen een radius van 1,5km?

NB Actiegroep Houten zal zelf ook zorgdragen voor een draagvlakpeiling omwonenden op basis van de relevante postcodes binnen het grensgebied van gemeente Houten.

Ad 4. Geen bestuurlijk draagvlak gemeente Wijk bij Duurstede

In Wijk is er sinds 3 juli middels een motie een raadsmeerderheid tegen Windpark Goyerbrug. In de motie wordt B&W opgeroepen om omgaand bij gemeente Houten om moverende redenen schriftelijk ernstig bezwaar te maken tegen Windpark Goyerbrug.

VRAAG: heeft dit schriftelijk bezwaar maken reeds plaatsgevonden en wat is de reactie daarop?

NB Actiegroep Wijk-*Geen Windpark Goyerbrug!* zal zelf ook zorgdragen voor een draagvlakpeiling omwonenden op basis van de relevante postcodes binnen het grensgebied van gemeente Wijk bij Duurstede.

Ad 5. Draaiproef Windpark Houten biedt weinig soelaas

Standpunt gemeente was: eerst klachten Windpark Houten oplossen en 'daarmee voordeel opdoen voor Windpark Goyerbrug'. Voor zover informeel bekend, heeft de draaiproef niet de problemen verholpen.

VRAAG: de proef is onlangs beëindigd, wat zijn de vervolgacties?

VRAAG: wordt er aan de maatwerkvoorschriften vastgehouden, en zo nee waarom niet?

VRAAG: wat wordt er verder gedaan met de onderzoeken en aanbevelingen van de UvU?

Ad 6. Ondanks Elektriciteitswet geen Windpark Goyerbrug?

Als gemeenten en provincie beide afzien van plaatsing van windmolens, kan de ontwikkelaar o.g.v. art. 9^e Elektriciteitswet, via het Rijk de provincie verplichten om een inpassingsplan voor de gemeente te maken.

Maar de provincie moet uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening *een acceptabele beslissing* nemen, en er dient nog steeds een *belangenafweging* plaats te vinden! Daaruit kan volgen dat geen bestemmingsplan (wijziging) wordt vastgesteld.

Naast hinder en de gezondheidsrisico's, zouden daarvoor ook andere legitieme argumenten aangevoerd kunnen worden. Bijvoorbeeld de gevaren voor scheepvaart en omgeving (Ad.7) en de buitenproportionele landschappelijke verstoring van onze unieke Kromme Rijnstreek!

NB. Ontwikkelaar R. Berendts in het interview AD/UN (22.06.2018): *Houtenaar zet het spel op de wagen: 'Dat tweede windpark komt er'*. Wishful thinking zonder enig respect en empathie voor andersdenkenden, in tegendeel. En zelfs de voorstellen voor financiële compensatie zijn beneden alle peil.

Verder benadrukt hij in de raadsvergadering in Wijk op 3 juli jl. dat op grond van de Elektriciteitswet realisatie van Windpark Goyerbrug alleen nog maar een kwestie van tijd zou zijn (...). En dat ondanks eventuele bezwaren van gemeenten en provincie. Dit is dus volstrekt in tegenspraak met de feitelijke procedures, en daar is hij in de raadsvergadering ook op terechtgewezen!

Ad 7. 250m hoge windmolens zijn extra gevaar voor scheepvaart en omgeving

Casus: het Amsterdam-Rijnkanaal is één van de drukst bevaren kanalen ter wereld met ruim 100.000 schepen per jaar. Straks, veel te dicht (50m) langs het kanaal, staan er vier 250m hoge windmolens in lijnopstelling, waarvan de wieken tot wel 33m over het kanaal reiken op 166m hoogte. Duizenden schepen en tankers met gevaarlijke ladingen varen daar dan precies onderdoor. De kans op een ongeluk zal weliswaar klein zijn, maar áls het gebeurt, kunnen de gevolgen werkelijk catastrofaal zijn voor de wijde omgeving! Er is immers een niet denkbeeldig risico van breuk van masten of afbrekende rotorbladen van 80m lang. Ook ijsafzetting brengt een extra risico met zich mee voor de scheepvaart.

Zie verder bijlage 10. *'Handboek Risicozonering Windturbines': Wanneer er gevaarlijke stoffen over het water vervoerd worden, moet worden nagegaan of plaatsing van de windturbines niet leidt tot een onaanvaardbaar verhoogd risico'.*

VRAAG: RWS is geen grondeigenaar. Is het gemeente Houten bekend dat ze in dat geval zelf als bevoegd gezag verantwoordelijk is, en wordt gehouden, voor het opstellen van een adequaat risicoanalyse en beheersplan?

Ad 8. Financiële belangen raadsleden in windparken

Er is sprake van, overigens openlijke, financiële belangen in windmolens van diverse raadsleden. Dat geldt in ieder geval voor Windpark Houten, waar nog veel discussie over is.

VRAAG: wat wordt er aan gedaan om zelfs maar de schijn van belangenverstrengeling te voorkomen? (Ex art. 28 lid 1, Gemeentewet: *Een lid van de raad neemt niet deel aan de stemming ...*).

Ad 9. Andere locatiemogelijkheden en alternatieve energievormen

VRAAG: is Houten zo mogelijk al op zoek naar andere, wel geschikte locaties met voldoende afstand van omwonenden, ook over de grens van gemeente Wijk bij Duurstede? En is er al overleg met de provincie?

VRAAG: wordt er naast zonnepanelen wel voldoende rekening gehouden met beschikbare of in ontwikkeling zijnde alternatieven zoals warmtepompen, geo-thermie, waterstoftoepassingen, t.z.t. kernfusie, enz.

Graag uw ontvangstbevestiging van deze mail en uw reactie op korte termijn, waarvoor alvast onze dank.

Mede namens actiegroep Wijk - Geen Windpark Goyerbrug!,
met vriendelijke groet,
Dick van den Berg

10. Bijlage

NB In het *'Verslag over werking van het Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen in 2017'*, Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, 16 mei 2018, wordt niet gerept over toename van risico door windmolens!

Citaten uit: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 'Handboek Risicozonering Windturbines' Eindversie 3e, geactualiseerde versie mei 2013 en Herziene versie 3.1 september 2014 opgesteld door DNV GL C.J.

NB Tijdens deze actualisatie is een aantal overheden en belanghebbende partijen via een klankbordgroep betrokken geweest, zoals: Ministeries: Infrastructuur & Milieu Rijkswaterstaat

5. WEGEN (p.30)

5.1 Afstand

Rijkswaterstaat verleent namens de Minister van Infrastructuur en Milieu een vergunning wanneer een windturbine op het gronden van Rijkswaterstaat wordt geplaatst. Rijkswaterstaat hanteert in artikel 3 lid 1 van de "*Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatwerken*" een afstandseis:

- voor turbines met een rotordiameter van 60 meter of kleiner: ten minste 30 meter uit de rand van de verharding
- voor turbines met een rotordiameter groter dan 60 meter: ten minste een halve rotordiameter.

6. WATERWEGEN (p.34)

6.1 Afstand

Rijkswaterstaat verleent namens de Minister van Infrastructuur en Milieu vergunning wanneer een windturbine op gronden van Rijkswaterstaat wordt geplaatst. Rijkswaterstaat hanteert in artikel 4 lid 1 van de "*Beleidsregel voor het plaatsen van windturbines op, in of over rijkswaterstaatwerken*" de volgende regel:

Langs kanalen, rivieren en havens wordt plaatsing van windturbines toegestaan bij een afstand van **ten minste 50 meter** uit de rand van de vaarweg'.

6.2.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen

Wanneer er gevaarlijke stoffen over het water vervoerd worden, moet worden nagegaan of plaatsing van de windturbines niet leidt tot een onaanvaardbaar verhoogd risico'.

6.3 Risicocriteria

Windturbines geplaatst op gronden van Rijkswaterstaat vallen onder de beleidsregel van Rijkswaterstaat [14] en Rijkswaterstaat is zelf ook de vergunningverlener. Voor alle waterwegen die geen eigendom zijn van Rijkswaterstaat maar bijvoorbeeld van de provincie of de gemeente, zijn geen algemene externe veiligheidsnormen van toepassing. In die situaties waarin de windturbine(s) niet op het eigendom van Rijkswaterstaat worden geplaatst, maar wel in de nabijheid van een rijkswaterweg, verzoekt Rijkswaterstaat het bevoegde gezag rekening te houden met de afstanden zoals in de beleidsregel zijn vermeld.

Ref. BIJLAGE E: Windturbine en Veiligheid: Locatieafweging (AnteaGroup en NWEA)
Vaarwegen en waterkeringen (niet bijgevoegd).

VRAAG: (RWS) waarom plaatsing windmolens minimaal 50m vanaf vaarwegen en 0,5x rotordiameter bij wegen?